

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/419/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

18/2020. (I. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2019. október 17-én előterjesztett **panaszát** a 2020. január 30-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy segítségkérése ellenére nem történt rendőri intézkedés.

I.

A panaszos beadványa szerint a fenti szomszédja hónapok óta zavaró módon végeztet építési munkálatokat. A panaszos e miatt többször kért és kapott segítséget, ám – elmondása szerint – szeptember 28-án hiába beszélt sikerrel a diszpécserrel, ám rendőri intézkedés történt.

A panaszos ezt követően a panaszos október 7-én bement a kerületi rendőrkapitányságra, de ott – beadványa szerint – nem hittek neki.

A beadványból kiderül, hogy a panaszos idős hölgy.

II.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK kerületi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza:

A „RobotZsaru” rendszerből kimutatható, hogy 2019. szeptember 28-án a panaszos bejelentését fogadta a Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK), azonban rendőri erő nem jelent meg a helyszínen.

A panaszos személyes bejelentését 2019. október 7-én jegyzőkönyvben rögzítették, az abban foglaltakkal kapcsolatban pedig tájékoztató levelet küldtek a panaszos számára.

2) A panaszos számára megküldött tájékoztató levél a fentiekhez képest az alábbi többlet információkat tartalmazza:

Az ügyben a rendőrség hatáskörébe tartozó bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetése nem állapítható meg, ezért további nyomozati cselekmény végrehajtása és további eljárási cselekmény nem végezhető.

A panaszost tájékoztatták továbbá, hogy az ügyében birtokvédelmi eljárást kezdeményezhet a Budapest kerületi Önkormányzata, Igazgatási Osztályán.

3) A Küldés Leírása szerint az alábbi információkat tartalmazza:

A panaszos 2019. szeptember 28-án 14 óra 32 perckor tett bejelentést. A panaszos bejelentésében elmondta, hogy a felső szomszéd felújítja a lakást, és nagyon zavaró a „zörgés”, pedig megegyezte, hogy szombaton csak 14 óráig dolgoznak.

A bejelentés során rögzítették a panaszos pontos telefonszámát, címét és a kapucsengő számát.

További intézkedést nem igényel. A panaszos többszöri hívásra sem vette fel a telefonját, így nem volt tisztázható a rendőrség hatásköre az ügyben.

4) A Rendőrkapitányságon 2019. október 7-én készült jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszost zavarja, hogy felső szomszédja 2019. június vége óta felújítási munkálatokat végeztet. „Az állandó fűrészek-faragások” a panaszos nyugalma zavarják. A felső szomszédval hiába beszélt a panaszos, mindig „csak rövid ideig” szüneteltették a munkálatokat. A panaszos külön sérelmezte, hogy már éjjel is zajonganak. A panaszos közölte továbbá, hogy hiába volt az önkormányzatnál, problémáját nem orvosolták. A panaszos szeretné, ha valaki felvonná a kapcsolatot a felső szomszédjával, és megkérné, hogy végre fejezze be a felújítást.

5) A Rendőrkapitányság általa a Testület rendelkezésére bocsájtott egyéb dokumentumok (F. R. r. alezredes tájékoztató levele; tájékoztatás az elektronikus kapcsolattartásról; térítvevény) a panaszügy elbírálása szempontjából további releváns információt nem tartalmaztak, így azok ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

A panaszos sérelmezte, hogy bejelentése alapján rendőri intézkedésre nem került sor.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy keletkezett-e intézkedési kötelezettség a rendőrség oldalán a panaszos bejelentései nyomán.

a) A panaszos segélyhívón keresztül bejelentést tett, mivel a felső szomszéd az ő nyugalmát zavaró módon végeztet építési munkálatokat, ám rendőri intézkedés nem történt.

A Rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint 2019. szeptember 28-án valóban fogadta a panaszos bejelentését a TIK, azonban rendőri erő nem jelent meg a helyszínen, mivel a panaszos többszöri hívásra sem vette föl a telefonját, így nem volt tisztázható a rendőrség hatásköre az ügyben.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2. pontjának megfelelően a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőrség felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésének megfelelően a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. E § (3) bekezdése alapján segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

A rendőrség intézkedési kötelezettségének tisztázása érdekében Testület álláspontja szerint a további jogszabályi rendelkezések hívhatóak fel.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 195. §-ának (1) bekezdése alapján, aki lakott területen, az ott levő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken [...] indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalma [...] zavarja, szabálysértést követ el.

A Testület figyelembe vette a zaj- és rezgésvédelem helyi szabályozásáról szóló Budapest Kerületi Önkormányzata Képviselő-testülete önkormányzati rendeletének tartalmát is, azonban e rendelet hatálya nem terjed ki az építési munkálatok által okozott esetleges zajterhelésre.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja.

A Testület rendelkezésére álló információk alapján a panaszos telefonos bejelentése alapján közölte, hogy felső szomszédja felújítja a lakását, ennek hangja pedig nagyon zavarja a panaszost. Elmondása szerint megegyeztek, hogy szombaton csak 14 óráig dolgoznak. A panaszos továbbá megadta a pontos címét és a kapacitási számát is.

A csendháborítás elkövetési magatartása az indokolatlan zajkeltés, amely „egy délelőtti vagy délutáni időpontban ugyanúgy megvalósítható, mint éjszaka”. Ugyanakkor természetes, hogy nappal magasabb szintű zajt tűr el az ember, mint éjszaka. Nincs olyan jogszabály, amely „megengedné, hogy valaki olyan zajt okozzon indokolatlanul, amely mások nyugalma zavarhatja”. „Egy szekrény rögzítéséhez szolgáló furat készítése nappali órákban [...] nem számíthat indokolatlannak, még akkor sem, ha az ténylegesen zavarja a szomszédot”. „Ha a lakás felújítását a tulajdonos napközben végzi, a szomszédok kötelesek elviselni a munkával járó zajokat”. [Bisztricki László – Kántás Péter: A szabálysértési törvény magyarázata. Budapest, 2014. 617-620.]

A fentieknek megfelelően a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos bejelentése, önmagában nem vetette fel csendháborítás, vagy egyéb jogellenes cselekmény gyanúját, hiszen a bejelentésből csupán annyi derül ki, hogy a panaszost zavarja, hogy a szomszéd napközben építési munkálatokat végeztet, ezért önmagában a bejelentés nem keletkeztetett 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettséget, így az, hogy a rendőrök nem mentek ki a helyszínre a bejelentés alapján, nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

b) A panaszos 2019. október 7-én személyesen ment be a Rendőrkapitányságra bejelentést tenni a szomszédjával szemben, mivel már éjszaka is építési munkálatokat végeztet.

A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére álló információk alapján elmondható, hogy a panaszos bejelentését jegyzőkönyvbe foglalták, majd az ügyben legkésőbb a 2019. október 14-ei tájékoztató levélben felvilágosították a panaszost arról, hogy a bejelentése alapján bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetése nem állapítható, meg így az eljárás lezárul, továbbá arról, hogy az ügyben az Budapest Kerületi Önkormányzat Igazgatási Osztályán kezdeményezhet birtokvédelmi eljárást.

Jelen panaszem tekintetében is relevánsak az előző pontban hivatkozott jogszabályi rendelkezések.

A fentieknek megfelelően a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos személyes bejelentése alapján felmerült a csendháborítás szabálysértésének gyanúja, hiszen a panaszos külön kiemelte a Rendőrkapitányságon, hogy már éjjel is zavaró munkálatok zajlanak, így a Rendőrkapitányság rendőreinek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

A Testület álláspontja szerint az Alaptörvény XXIV. cikkében deklarált tisztességes eljárásból való jog alapvető jogállami követelmény, amelynek megfelelően a jogok érvényesítése olyan eljárás keretében kell, hogy történjen, amely megfelelő biztosítékot jelent a törvényes és elfogulatlan állami döntésre. Természetes követelmény tehát a tisztességes eljárásból való jog érvényesülése egy demokratikus jogállam esetében, hiszen az egyes emberekkel szemben az állam természetétől fakadóan mindig erőfölényes pozícióban van.

A tekintetben, hogy a Rendőrkapitányság rendőrei eleget tettek-e az intézkedési kötelezettségből fakadó feladataiknak (érdemben kivizsgálták-e a panaszos bejelentését), a panaszosi és a rendőrségi álláspontok között ellentmondás feszül, amely ellentmondást a Testület rendelkezésére álló információk alapján feloldani nem lehet, így tekintetben nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljárásból való alapvető jogának a sérelme.

2) A Testület vizsgálta, hogy a Rendőrkapitányság rendőrei eleget tettek-e a segítségnyújtási és felvilágosítási kötelezettségüknek.

A panaszos beadványában *expressis verbis* nem kifogásolja a segítségnyújtás elmaradását, viszont a beadvány megfogalmazásából az szűrhető le, hogy a panaszos úgy érzi, nem kapott megfelelő segítséget és felvilágosítást a tekintetben, hogy milyen módon tudná a szomszédja és közte kialakult vitás helyzetet rendezni. A panaszos – a bejelentéséről készült jegyzőkönyv tanúsága szerint – közölte továbbá, hogy hiába volt az önkormányzatnál, problémáját nem orvosolták.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. E § (2) bekezdésének megfelelően a magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint a panaszost a 2019. október 14-ei tájékoztató levélben felvilágosították arról, hogy a bejelentés alapján bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetése nem merült fel, így a rendőrség nem fog tudni segíteni a helyzet rendezésében. Ugyanakkor e tájékoztató levélben felvilágosították a panaszost az ügyben, hogy pontosan milyen eljárást kell kezdeményeznie a Budapest Kerületi Önkormányzat Igazgatási Osztályán.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:5. §-ának (1) bekezdése alapján a birtokost birtokvédelem illeti meg, ha [...] birtoklásában jogalap nélkül háborítják (a továbbiakban: tilos önhatalom).

A Ptk. 5:7. §-ának (1) bekezdésének megfelelően tilos önhatalom esetén a birtokos az eredeti birtokállapot helyreállítását vagy a zavarás megszüntetését kérheti a bíróságtól.

A Ptk. 5:8. §-ának (1) bekezdése szerint a birtokos egy éven belül a jegyzőtől is kérheti az eredeti birtokállapot helyreállítását vagy a zavarás megszüntetését.

A fentieknek megfelelően a Rendőrkapitányság által adott tájékoztatásnak tartalmaznia kellett volna – a jegyző birtokvédelmi eljárásán túl – a birtokvédelmi per lehetőségeiről szóló tájékoztatást is. Figyelemmel arra, hogy a panaszos utalt arra, hogy az önkormányzatnál hiába kért ügyében segítséget, lett volna jelentősége annak, hogy a rendőrség részletesebb – a birtokvédelmi per lehetőségeire is kiterjedő – felvilágosítást adjon a panaszos számára. A Testület figyelemmel volt arra is, hogy a panaszos idős hölgy, aki nem biztos, hogy olyan

hatékonyan tud eligazodni az önkormányzati hatósági és a bírósági peres eljárási lehetőségek rendszerében, mint az aktív korosztály.

A Testület álláspontja szerint az Alaptörvény XXIV. cikkében deklarált tisztességes eljáráshoz való jog (right to good administration) érvényesülése igényli, hogy az államhatalom nevében eljáró személyek minden esetben teljes körű tájékoztatást adjanak az eljárás alá vont személyeknek jogaik, kötelezettségeik, valamint az eljárás körülményei tekintetében.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy bár a Rendőrkapitányság felvilágosítása önmagában elegendő információt tartalmazott ahhoz, hogy általában véve kellő iránymutatást nyújtson a birtokvédelmi jogosultságok igénybevételére, ugyanakkor – figyelemmel a fenti egyedi körülményekre – az nem volt elegendő a panaszos számára, így a csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrkapitányság rendőreinek, hogy a panaszos bejelentése, önmagában nem vetette fel csendháborítás, vagy egyéb jogellenes cselekmény gyanúját, ezért önmagában a bejelentés nem keletkeztetett 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettséget, így az, hogy a rendőrök nem mentek ki a helyszínre a bejelentés alapján, nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

A tekintetben, hogy a Rendőrkapitányság rendőrei eleget tettek-e az intézkedési kötelezettségből fakadó feladataiknak (érdemben kivizsgálták-e a panaszos bejelentését), a panaszosi és a rendőrségi álláspontok között ellentmondás feszül, amely ellentmondást a Testület rendelkezésére álló információk alapján feloldani nem lehet, így tekintetben nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy bár a Rendőrkapitányság felvilágosítása önmagában elegendő információt tartalmazott ahhoz, hogy általában véve kellő iránymutatást nyújtson a birtokvédelmi jogosultságok igénybevételére, ugyanakkor – figyelemmel a panaszos idős korára, valamint arra a körülményre, hogy korábban már eredménytelenül próbált segítséget kérni az önkormányzatnál – az nem volt elegendő a panaszos számára, így a csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

A panaszos előzetes tiltakozására figyelemmel a Testület az Rtv. 93.§ (2) bekezdése alapján az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2020. január 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület